

روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران	
چهارشنبه ۹ شهریور ۱۴۰۱ ۳ صفر ۱۴۴۴_ ۳۱ آگوست ۲۰۲۲- شماره ۲۰۰۹ _ سال هفتم	
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضرب کیفیت ۶۷۴	
www.hamdelidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli@t.me	
صاحب امتیاز: مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان	سردبیر: فضل‌الله یاری
چاپ: ۴۴۵۳۳۷۲۵ - ۰۲۱	توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۳۳۰۰۰
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳	
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۱۲۷۱	

داستانک

دارم پرس می‌شوم

فیض شریفی

داستان‌نویس

این‌طرف و آن‌طرف آپارتمان و روبه‌رو و پشت‌را دارند می‌کوبند و بالا می‌آورند، آرامش که هیچ، خواب و خوراک را هم بر من حرام کرده‌اند. آن‌وقت‌ها رو به روی پنجره‌ام، نخل زینتی بلندی بود که یک قمری، رفیق قدیمی‌ام، روی آن می‌نشست و می‌خواند، آن‌طرف تر کوه دراک بود، حالا مقابل پنجره‌ام هم ملاط کشیده‌اند. مفتول است، داریست هستت. کوفت و زهرمار هست. این‌ها را تحمل می‌کنم، آن‌وقت‌ها می‌رفتم دوری توی کوچه و خیابان می‌زدم.آن‌طرف خانه راه، همت شمالی است.

پر از گل‌فروشی، لیمو فروشی، آب‌لیمو، انگور، بوی عطرشان دیوانه‌ات می‌کند. حالا نمی‌توانم بروم، همین دیروز نبودم، پنجره را شکسته بودند، چیزی پیدا نکرده بودند. من فقط کتاب

دارم: «اسباب و اثاث فرش مسجد بردند. آن را که نمی‌برند فرمان خداست.» رفته بودند توی پارکینگ، دو‌چرخه بچه‌های مردم را با زنجیر و قفل برده بودند. می‌گویی: «زنت کجاست؟» - رفته پیش باباش، از موقعی که مامانش مرده می‌ره پیش باباش، من هم باید بروم از مامانم نگهداری کنم، لامصب توی مخ است مرتب می‌گوید کجا هستم؟ این اتبار مال کیست؟ کی مرا آورد؟ چرا بچه‌هایم مرا ول کرده‌اند؟

آخر نمی‌دانم مگر این‌ها، پدر و مادر ندارند، چرا دولت برای پیرمردها و پیرزن‌ها کاری نمی‌کند؟ آخر من و زرم زانو شکسته‌ایم، در آستانه هفتادیم، باید برویم برای صادر و پدرمان صبحانه، ناهار و شام فراهم کنیم.

والله مملکت‌داری این‌جوری کاری ندارد.من هم می‌توانم رئیس‌جمهور شوم، وزیر شوم، این‌جوری می‌تونم، بهتر از این‌ها هم کار می‌کنم. الان حدود صد نفر به نحوی بسیج شده‌ایم تا نو فر را بگیرند. ماهی ۵۰ میلیون تومان خرج اجاره و غذا و درمان و باقی قضایای این‌ها می‌شود. حق دست صادق هدایت بود، حالا می‌فهمم او چه

طاقچه تاریخ

روزی که «اتابک» صدراعظم سه پادشاه قاجار کشته شد

امین‌السلطان تا سال ۱۳۱۳ ق که واقعه قتل ناصرالدین‌شاه در حرم شاهزاده عبدالعظیم اتفاق افتاد، صدراعظم ناصرالدین‌شاه بود. وی مرگ شاه را با ترفند خاصی تا جلوس مظف‌الدین میرزا ولیعهد به تخت سلطنت مخفی نگاه داشت و در دوره مظف‌الدین شاه تا سال ۱۳۱۴ ق در مقام صدارت شاه ماند ولی بر اثر دسایس درباریان و اطرافیان شاه معزول و به قم تبعید و به‌جای او امین‌الدوله صدراعظم شد.

در سال ۱۳۱۷ ق با توجه به مشکلات اقتصادی امین مظف‌الدین شاه عزم سفر به اروپا کرد. چون این‌الدوله مقدمات سفرش را مهیا نکرد او را از صدارت عزل و تبعید کرد و امین‌السلطان را از قم به تهران فراخواند و او با عنوان «اتابک‌اعظم» صدراعظم ایران شد و تا آخر سال ۱۳۲۱ ق در این سمت باقی ماند.

اتابک اعظم به‌منظور تأمین خواسته شاه جهت سفر به اروپا دست به دامن بانک استقراضی روس شد و از بانک مزبور مبلغ ۲۲/۵ میلیون منات طلا وام تقاضا کرد. ضمانت پرداخت این وام منوط به «عواید گمرکی ایران به‌استثنای گمرکات فارس و بنادر جنوب» بود.

با واگذاری این وام عملاً شریان اقتصادی کشور تحت کنترل روس قرار گرفت و موجب اعتراض بازرگانان ایرانی قرار گرفت و بعدها این امر یکی از زمینه‌های انقلاب مشروطه را فراهم ساخت.

هنوز مدت زیادی نگذشته بود که در سال ۱۳۲۰ ق شاه بار دیگر به بهانه بیماری خویش سفر خود را به اروپا آغاز کرد.

این بار هم اتابک اعظم برای تأمین هزینه سفر شاه از بانک استقراضی روس مبلغ ۱۰ میلیون منسات طلا وام گرفت و «امتیاز راه‌آهن جلفا به قزوین» را به روس واگذار کرد.

مظف‌الدین شاه پس از بازگشت از سفر دوم با حرکت‌هایی بر ضد اتابک روبه‌رو شد و عواملی چون افلاس مالی کشور، عدم پرداخت حقوق کارکنان دولت، وام خواهی از بانک استقراضی روس و اعطای امتیازات گوناگون به بیگانگان باعث شد اتابک اعظم از مسند قدرت برکنار شود و به‌جای او عین‌الدوله به صدارت منصوب شد.

یادداشت‌ها محمّد

نگاهی به شعر «سهراب» از حیات فرخ منش

مگر ما چند سهراب مرده داریم در آغوش پدر

له‌راسب زنگنه

منتقد ادبی

«بیاری لانه سیمرغ اس‌رنوشت در خفت گیسونات ایمن نیست‌نوزین پریشان زلف ته‌مینه‌چموش لحظه‌هاشاهین فرصت، آرام و رام و عاشقانه‌ایبوته بر لب گردن/ دستی به تیر‌لاستی کمان‌لاستی به نی/ دستی به‌گفت‌وگوا‌آرایش شبانه واژگان/ جاری در کلام‌هر واژه نوزادی است پایه راه‌گهواره بی بار ساز نمی‌آورد‌بر چهارراه شمع و شیون و عود از بیم دف آشفته زمین‌اپوزار جا نهاده آسمان‌از غفلت پدر هم دهان و یک‌نفس سیمرغ آسمان‌زال زمین بر پهلوی دریده می‌گیرند.»

آنتولوژی شعری فرخ در تراژدی سهراب، آنچه شاهنامه می‌گوید؛ تراژدی سهراب و رستم و درام دردناک و تلخ اسفندیار و رستم و اینکه در تراژدی همه برحق‌اند و در دادگاه وجدان داستایوفسکی همگان مرا از گناه‌اند، سهراب بر حق است و رستم هم محق: «تا بیوته بر لب گردن/ دستی به تیر‌لاستی کمان‌لاستی به نی … دستی به‌گفت‌وگو‌او این انتخاب آخرین فرجام انسانی گفتگوست که درین‌جا که اگر

گاه و گاه

طاهر اکولیان

روزنامه‌نگار

یکی از انواع زندگی در دنیای امروز تنهایی زیستن است و گاه هم عاقبت تنها مردن. این نوع زندگی اگر چه بیشتر زاییده دوران صنعتی و مهاجرت‌های ناگزیر نسل جوان تر برای کارایی و به قولی پیشرفت و فرار از موقعیت جغرافیایی محدود روستایی و شهرهای کوچک است اما عواقب ناخوشایندی را بر جای گذاشته که بنا به گفته می‌توان گفت به فوایدش نمی‌آرزد. چراکه هم نظم مناسبات اجتماعی بی‌رویه بی‌حساب‌و‌کتاب به هم می‌خورد و هم باعث شکل‌گیری زندگی‌های بی‌بنیاد و بی تاریخ می‌شود. هر چه این سرعت مهاجرت و ترک وطن بیشتر و ناگزیرتر باشد شدت اتفاقاتی ازاین‌دست هم بیشتر می‌شود. البته موضوع این نیست که مهاجرت نمی‌تواند باعث پیشرفت شود، بلکه صحبت از لرزان بودن زندگی در جای جدید برای فرد تصمیم‌گیر و نسل قبل و بعدازآن است که آن‌که جا مانده است مثل والدین در تنهایی و گاه فقر

مشاور

گفت‌وگو میان پدر و پسر برقرار بود هیچ خشونت و خونریزی رخ نمی‌داد، نه دستی به تیر بود و نه دستی به کمان، که تنها و تنها گفت‌وگو قادر بسود حقیقت پدر و پسری را برمال کند. فرخ حیات حماسه و تفنزل را درهم‌میخته و با تکرار یک حرف در کلام و یک کلمه در جمله به سطر شعرش هارمونی و وزن دلخواه را جاری می‌کند: «دستی به تیر/ دستی به نی/ و…» شاعر گاه در شعرش دست به وا‌آرایی زده و موسیقی شعرش را به رخ می‌کشد: «سیمرغ سرنوشت گهواره بی‌بار ساز نمی‌آورد…» تکرار حرف «سین» و سود بردن از حرف «لف» که صوت شعر را بالا نگه می‌دارد از شگردهای شعری فرخ منش است.

در این شعر او با ترکیب برخی اسامی ذات و معنی، دست به ترکیب‌سازی زده: «سیمرغ سرنوشت، آرایش شبانه، گهواره بی‌بار، زال زمین، پهلوی دریده و وا‌آرایی؛ در چهارراه شمع و شیون و عود» فرخ با ردیف کردن آرایه‌های ادبی و در سایه توصیفات و تشبیهاتی بدیع در پی آن است تا دلالت‌های معنایی را در پی و پشت آن‌ها آشکار کند. در اندیشه اسطوره‌ای شرق، اصل بر پسرکشی است. درست نقطه عکس آنچه در تفکر و

مهاجرت؛ شکلی از تنهایی

و بی‌کسی سردرگم و محزون زیست می‌کنند و آنکه در مهاجرت به دنیا می‌آید هم به دلیل مسلط نبودن پدر و مادرش بر فضا و شرایط اقتصادی و اجتماعی نمی‌تواند با وضیعت موجود خو بگیرد و چه‌بسا مقابل این شرایط موضع منفی و تقابلی به خود بگیرد؛ مثل نسل اول و دوم بیشتر مهاجران در کشورهای توسعه‌یافته که از جهان دیگری به آنجا رفته‌اند و با مناسبات موجود همخو نشده‌اند. طبیعی است آنکه مهاجرت کرده میان این شرایط وضعیتش از آن‌که جا مانده و آن‌که آنجا به دنیا آمده بدتر است و گاه دراین‌بین به شکلی له می‌شود.

این سه نسل را می‌توان تنهایی نام نهاد که هیچ ارتباطی با هم ندارند و اصلاً به‌هیچ‌وجه دیگر نمی‌توانند شرایط همدیگر را درک کنند. ناگزیری این زندگی‌ها باعث به وجود آمدن شکلی از زندگی در تنهایی شده است که ناچاراً راه‌های شادی و طراوت را در زندگی پیدا نمی‌کنند و حتی در صورت شرایط اقتصادی خوب هم به‌نوعی اشفته‌حال و غمین اند. جمعیت زیادی از این نوع افراد به‌خصوص در جوامع مدرن و توسعه‌یافته وجود دارند که نمی‌توانند آن‌گونه که

روزنامه‌نگار

امشب نه بیاض روز برمی‌آید نه ناله مرغان سحر می‌آید بیدار همه‌شب و نظر بر سر کوه تا صبح کی از سنگ به درمی‌آید

منتقد تکلمات

پاکار: محل قرارگیری سقف روی دیوار در طاق ضربی را پاکار گویند.

آبخور: فرو بردن آجر در آب به منظور گرفتن گردوخاک آن.

مجازستان

- یکی از عجیب‌ترین حس‌ها اونچاییه که پیش خودت فکر می‌کنی چقدر دلم واسه این لحظه تنگ میشه، درحالی‌که هنوز تموم نشده!
- خواستم بگم این‌طور نیست که فقط پول بپاره بی‌پولی هم بی‌پولی میاره، بیماری هم بیماری میاره، بدبختی هم بدبختی میاره، خوشبختی هم خوشبختی میاره. (عالیه خانم همسر کلنل)
- یه ادکلن خریدم سرعت پریدن بوش از لباسم از سرعت فرار گروخش از دست پلنگ بیشتر. (miloo)
- هر چقدر هم به بسدی دین‌ن از آدم‌ا عادت کرده باشی بازم یکی پیدا می‌شه که با شدت موضعی بودنش شگفت‌زد‌ه‌ات می‌کنه. (Hosein Mirzakhani)

کاشمیر فکاور

«پاول دورف» تشریح کرد

چالش عجیب ایرانی‌ها برای تلگرام

مدیرعامل تلگرام، پساول دورف در پستی در کانال تلگرامی‌اش اعلام کرده که تا همین چند وقت اخیر، ۷۰درصد نا‌های کاربری از یوزرنیم‌های تلگرام توسط کانال‌های غیرفعال ایرانی رزرو شده بود، اما شرایط شروع به تغییر کرده است. به گفته دورف، این اقدام ایرانی‌ها منجر به شکل‌گیری یک گورستان از یوزرنیم‌های بلااستفاده شده بود که مانع از دستیابی میلیون‌ها کاربر به آدرس‌های عمومی مناسب برای حساب‌های شخصی، گروه‌ها و کانال‌ها می‌شد.مدیرعامل تلگرام همچنین گفته کاربرانی که به دنبال دستیابی به این یوزرنیم‌ها بودند، یا جوابی از صاحبان آن‌ها نمی‌گرفتند یا در نهایت از آن‌ها کلاهبرداری می‌شد. پاول دورف در پیست تلگرامی‌اش گفته از اواسط ماه جاری میلادی (اگوست) شرایط شروع به تغییر کرده. این پیام‌رسان از چند روز پیش شروع به حذف آدرس‌های عمومی کرده که به کانال‌های خالی یا غیرفعال در یک سال گذشته مرتبط بوده‌اند. تلگرام می‌خواهد در نهایت ۹۹درصد این یوزرنیم‌ها را برای استفاده مجدد ارائه کند، البته این بار با محدودیت‌های الگوریتمی و جغرافیایی تا کاربران بیشتری قادر به استفاده از آن‌ها باشند. به گفته دورف، یکی از اقدامات مناسب برای دسترسی کاربران بیشتر به یوزرنیم‌های کوتاه و ارزشمند، برگزاری مناقشه است؛ راهکاری که مدیرعامل تلگرام در گذشته در پستی به آن اشاره کرده بود. به باور دورف، این اقدام باعث می‌شود افرادی که صاحب یوزرنیم‌های ارزشمند هستند، حاضر به فروش آن‌ها شوند تا دیگران بتوانند از آن‌ها استفاده کنند. این یوزرنیم‌ها مبتنی بر آدرس t.me معروف هستند. دورف در پایان گفته که اگرچه برخی کاربران شاید از این اقدام تلگرام خوشحال نشوند، اما این تغییر برای بخش بزرگی از کاربران تلگرام مفید خواهد بود و افراد بیشتری می‌توانند به آدرس‌ها دسترسی پیدا کنند. همچنین به گفته دورف، از امروز پشتیبانی از لینک‌های اختصاصی مانند usemame.t.me برای هر یوزرنیم در تلگرام هم شروع می‌شود و در هر مرورگری قابل‌دین خواهند بود

فکاور

رئیس سازمان مدیریت بحران: ماهواره ایرانی «آیات» به‌زودی به فضا پرتاب می‌شود

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور با بیان اینکه برای رصد حوادثی از قبیل سیل و زلزله نیاز به رصد زمین وجود دارد، از پرتاب ماهواره ایرانی «آیات» به فضا در آینده نزدیک خبر داد. محمدحسن نامی؛ رئیس سازمان مدیریت بحران کشور اعلام کرده که ماهواره آیات در آینده نزدیک با حضور رئیس‌جمهور سه فضا پرتاب می‌شود. او همچنین در بخش دیگری از توضیحات خود درباره اهمیت پرتاب این ماهواره گفت: «این ماهواره قرار است در مدار زمین قرار بگیرد و در ارتباط با حوادثی ازجمله سیل، زلزله و رانش زمین اطلاعات را در اختیار ما قرار دهد». اهمیت پرتاب ماهواره آیات از آنجایی است که قرار به رصد حوادثی ازجمله سیل، زلزله و رانش زمین توسط این ماهواره است. از سویی دیگر با توجه به پرتاب ماهواره خیام به‌عنوان ماهواره سنجشی توسط سازمان فضایی کشور به‌نظر می‌رسد تصاویر آرسالی از این ماهواره هم قرار است به تکمیل اطلاعات خیام کمک کننداین موضوع البته در شرایطی است که همچنان اطلاعات کاملی از ماهواره آیات منتشرنشده است. زمان دقیق پرتاب این ماهواره نیز اعلام‌نشده و بر اساس توضیحات رئیس سازمان فضایی کشور این ماهواره قرار است در حضور رئیس‌جمهور پرتاب شود. همچنین رئیس سازمان فضایی با بیان اینکه ماهواره خیام یک ماهواره سنجنده است و نه نظمی، از دریافت تصاویر این ماهواره و نیاز به کالیبره شدنشان برای بهره‌وری از ماهواره خیام خبر داد. او پیش‌تر نیز در نشست خبری با اصحاب رسانه و گفتگوهای دیگر به کارکرد غیرنظامی خیام تأکید کرده بود.رئیس سازمان فضایی در بخش دیگری از توضیحات خود با تأکید بر اینکه یک ماهواره به‌تنهایی اطلاعات کافی در اختیار ما قرار نخواهد داد به همکاری ایران در سازمان‌های جهانی و حضور در این سازمان‌ها اشاره کرد و گفت: «ایران با سازمان‌های بین‌المللی فضایی ازجمله سازمان اسپکو، کوپوس ذیل سازمان ملل، مجموعه ایز نت مربوط به فعالیت‌های فضایی کشورهای اسلامی و همچنین چین و چند کشور دیگر در حوزه فضایی در ارتباط است»

آمدن سفال‌های ساده و منقوش دوران مس و سنگ اعلام کرد و گفت: «در نتیجه مطالعات گذشته در این محوطه آثار تاریخی و اسلامی گزارش شده بود، اما در این فصل برای اولین بار آثار دوران مس و سنگ نیز شناسایی شد.»

Alexey Kivokurtsev-Russia